

Xamk liiketalouden yksikkö Mikkeli
Tulevaisuuden liiketoiminnan johtaminen

OHJEITA OPINNÄYTETYÖN SUUNNITTELUUN

Sisällys

1. Aihealueen valitseminen	2
2. Kehittämiskohteen rajaaminen	2
3. Näkökulman valitseminen	2
4. Tavoitteiden asettaminen	2
5. Kehittämistehtävän tai tutkimusongelman määrittely.....	3
6. Opinnäytetyön tutkimuksellisuus	3
7. Tiedonkeruun/ aineistonkeruun menetelmät	4
8. Opinnäytetyösuunnitelma ja sopimus toimeksiantajan kanssa.....	4
9. Teoriaan perehtyminen ja viitekehys	4
10. Jos teet toimintatutkimusta tai kehittävää työntutkimusta	5
11. Pohdinta ja luotettavuuden arviointi	5
12. Opinnäytetyöraportin viimeistely	6
13. Opinnäytetyöseminaari, kypsyyskoe ja julkaiseminen	6

1. Aihealueen valitseminen

Mitä asiaa voisit työyhteisössäsi tai jossain muussa organisaatiossa kehittää?

Valitse aihealue esimerkiksi omassa työssäsi esiin tulleen, rajatun kehittämistarpeen, työpaikalla muuten esiin tulleen kehittämiskohteen tai oman kiinnostuksesi mukaan. Opinnäyteydessä voit kehittää omaa asiantuntijuuttasi ja omaa työtäsi erittäin merkittävällä työpanoksella. Opinnäytetyö muodostaa kolmanneksen opinnoistasi. Kaikissa opinnäytetöissä pitää olla toimeksiantaja (yritys, organisaatio, jokin hanke/ projekti tms.)

2. Kehittämiskohteen rajaaminen

Rajaa mitä valitsemasi aihealueen ilmiötä, asiaa haluat tarkalleen ottaen tutkia ja kehittää. Tee rajaus mahdollisimman tarkasti. Se helpottaa monin tavoin opinnäytetyösi etenemistä.

3. Näkökulman valitseminen

Kenen näkökulmasta asiaa tarkastelet? Haluatko kehittää asiaa yrityksen näkökulmasta, johdon näkökulmasta, työntekijöiden näkökulmasta, oman työsi näkökulmasta vai asiakkaiden näkökulmasta tms.

4. Tavoitteiden asettaminen

Mikä on opinnäytetyösi *lopputavoite* eli mihin lopputulokseen haluat kehittämissyöissä päästä.

Onko lopputavoitteesi

- a) *kuvata*, miten asiat ovat, mitä kehittämistarpeita ilmenee
- b) *selittää*, miksi asiat ovat tietyllä tavalla, miten asiat liittyvät toisiinsa
- c) *ennustaa*, miten asiat tulevat kehittymään
- d) *ymmärtää* asioiden merkityksiä (mitä, miten, miksi)
- e) *kehittää* toimintaa joko kehittämissuunnitelmaan asti tai kehittämistoimenpiteiden läpiviemiseen ja arviointiin saakka

Mitä syntyy lopputuotoksena? Työsi lopputuloksena voi syntyä esim. suunnitelma, uusi toimintamalli, ohjekirja, opas, kehittämissuunnitelmaa tai –suosituksia tms.

Mitä *välitavoitteita* voit työllesi asettaa päästäksesi kokonaistavoitteeseesi?

5. Kehittämistehtävän tai tutkimusongelman määrittely

Mikä on koko työsi *kehittämistehtävä tai päätutkimusongelma* (valitse kummanko työillesi asetat, HUOM ei molempia)?

Mitä *alaongelmia* joudut ratkaisemaan? Ne auttavat kehittämistehtävän/ päätutkimusongelman ratkaisemisessa tai ovat erillisiä, mutta läheisesti aihealueeseen kuuluvia.

Muodosta asettamiesi tavoitteiden mukaan kehittämistehtävästä selkeä tehtävän ilmaiseva lause tai vaihtoehtoisesti kirjoita tutkimusongelma selkeässä yksinkertaisessa kysymysmuodossa.

Esim.

KUVAUS

Tutkimusongelmana on kartoittaa, millaisia henkilöstön osaamiseen liittyviä kehittämistarpeita kehityskeskusteluissa ilmenee

SELITTÄMINEN

Tutkimusongelmana on selvittää, miksi työntekijät ovat tyytymättömiä yrityksen kehityskeskustelukäytäntöihin

KEHITTÄMINEN

Kehittämistehtävänä on yrityksen kehityskeskustelujen sisällön ja prosessin parantaminen

6. Opinnäytetyön tutkimuksellisuus

Opinnäytetyön tavoite ja kehittämistehtävä/tutkimusongelma (sekä ontologiset ja epistemologiset valinnat) vaikuttavat siihen, millä menetelmällä aiheitasi on tarkoituksenmukaista ja mahdollista tutkia ja kehittää.

Valitsetko koko työillesi kvantitatiivisen vai kvalitatiivisen tutkimusotteen (strategian) vai tarvitsetko molempia.

Tämän jälkeen päätät, mikä on se tutkimusmenetelmä (metodi), jolla *koko* opinnäytetyösi toteutat. Se on esimerkiksi

- a) *tapaustutkimus*, jos tavoitteesi on kuvata, miten asiat ovat, mitä pitäisi kehittää tai laadit kehittämissuunnitelman
- b) *toimintatutkimus tai kehittävä työntutkimus* jos toteutat kehittämistoimenpiteitä käytännössä ja arvioit niiden onnistumista eli puutut asioiden kulkuun (*interventio*)
- c) *arviointitutkimus*, jos arvioit jonkun kehittämishankkeen toteutusta ja vaikuttavuutta.

Tutustu valitsemaasi tutkimusmenetelmää koskevaan menetelmäkirjallisuuteen eli jos teet esimerkiksi toimintatutkimusta, lue sitä koskevaa tutkimuskirjallisuutta ja toiminnallisen opinnäytetyön oppaita. Perustele valitsemasi menetelmän käyttökelpoisuus omassa tutkimuksessasi.

7. Tiedonkeruun/ aineistonkeruun menetelmät

Millaista empiiristä tietoa/ aineistoa tarvitset? Mistä sen tiedon/aineiston saat?

Kehittämistyösi tukena voit käyttää useita erilaisia *tiedon-/aineistonkeruumenetelmiä*. Nämä voivat olla kvalitatiivisia (haastattelut, dokumentit...) tai kvantitatiivisia (lomake- ja verkkokyselyt, kokeet, testaukset...) tiedonkeruumenetelmiä tai molempia työsi tarpeiden ja vaiheiden mukaan.

Tutkimusaineistoasi ovat kaikki kehittämistyösi kannalta tarpeelliset pöytäkirjat, strategiapaperit, toimintasuunnitelmat, ohjeet, prosessikuvaukset, vuosikertomukset, laatukäsikirjat yms. valmiit dokumentit.

8. Opinnäytetyösuunnitelma ja sopimus toimeksiantajan kanssa

Laadi työillesi opinnäytetyösuunnitelma, johon kirjaat mm.

- työn toimeksiantaja ja aihe
- työsi tavoitteet ja mitä syntyy lopputuloksena
- työn keskeiset rajaukset
- työn tutkimusongelma(t) tai kehittämistehtävä,
- koko työn tutkimusmenetelmä (metodi)
- 1 -2 tärkeintä empiirisen aineiston keruumenetelmää tai mahdolliset kehittämismenetelmät
- mikä olisi työsi teoriatausta/ käsitetausta (1 – 3 tärkeintä aihetta)
- opinnäytetyön alustava aikataulu

Työstä tehdään kirjallinen sopimus toimeksiantajan kanssa. Suunnitelmasi esittelet *tutkimussuunnitelmaseminaarissa*.

9. Teoriaan perehtyminen ja viitekehys

Teoriaan ja mahdollisiin aikaisemmin aiheesta tehtyihin tutkimuksiin kannattaa tutustua heti alusta lähtien, kun aihealue ja kehitettävät asiat ovat alkaneet rajautua mielessäsi.

Teoria auttaa jäsentämään ilmiötä antamalla haltuusi käsitteitä, malleja tai rakenteita. Näet, miten muut ovat asiaa tutkineet, kehittäneet, määritelleet käsitteet, mallintaneet prosessit jne. Teoria voi auttaa myös rajaamaan omaa tutkimustasi.

Kirjoita teoreettista viitekehystä sitä mukaa kuin luet kirjallisuutta, artikkeleita, tutkimuksia jne. – *Lue kirjoittamalla!* Merkitse lähdeviitteet heti alusta alkaen tarkasti ja muodollisesti oikein, samoin lähdeluettelon tiedot. Tämä säästää paljon vaivaa opinnäytetyöraportin loppuvaiheessa.

10. Jos teet toimintatutkimusta tai kehittävää työntutkimusta

Kehittämismenetelmiin ja kehitystrendeihin perehtyminen

Tutustu erilaisiin kehittämismenetelmiin. Ota selvää, millaisia kehittämismenetelmiä alallasi/muilla aloilla on vastaavissa tilanteissa käytetty ja valitse perustellen käyttökelpoisin. Perehdy oman alasi kehitysnäkymiin kehitettävän asian osalta.

Kehittämissuunnitelman laatiminen, toteutus ja onnistumisen arviointi, jatkokehityssuunnitelmat

Lähtökohta-analyysiesi, lukemasi teorian ja oman asiantuntemuksesi pohjalta teet tavoitteiden mukaisen kehittämissuunnitelman perusteluineen.

Tee toteuttamistasi kehittämistoimenpiteistä muistiinpanoja, kirjaa vaiheittain mitä teit ja miksi. Havainnoi ja seuraa koko ajan, miten toimenpiteet etenevät. Näistä asioista joudut kirjoittamaan raportissasi seikkaperäisesti, jos teet toimintatutkimusta tai kehittävää työntutkimusta.

Mitkä ovat omat havaintosi onnistumisesta?

Tee kyselyt/haastattelut myös niille, joita toimenpiteet koskevat ja raportoi saadut tulokset opinnäytetyössäsi.

Missä onnistuit, mikä epäonnistui, miksi – tee itsearviointia.

Laadi havaintojesi ja saamiesi palautteiden perusteella mahdolliset jatkokehityssuunnitelmat

11. Pohdinta ja luotettavuuden arviointi

Vertaa saavuttamiasi empiirisiä tuloksia käyttämäsi teoriaan. Mitä samoja asioita tuli esiin, miten teoria vahvistui, mikä kumoutui, mitä uutta löysit (teoreettinen yleistäminen)

Tee opinnäytetyösi luotettavuuden ja laadun arviointi. Jos opinnäytetyösi on esim. toimintatutkimus, arvioi koko työtäsi toimintatutkimuksen luotettavuuskriteerein. Jos olet käyttänyt tiedonkeruussa kvalitatiivisia menetelmiä, arvioi näitä kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuuskriteerein tai kvantitatiivisia kvantitatiivisen tutkimuksen luotettavuuskriteereiden mukaan.

Arvioi kokonaisuudessaan tekemiesi kehittämistoimenpiteiden käyttökelpoisuutta.

Arvioi, miten hyvin sait kehittämistehtävääsi/tutkimusongelmaasi ratkaisut ja pääsit asettamiisi kehittämistavoitteisiin. Miten koko opinnäytetyöprosessi sujui ja opetti sinulle. Mitä tekisit toisin? Mitä jatkotutkimusaiheita omasta tutkimuksestasi nousi?

12. Opinnäytetyöraportin viimeistely

Opinnäytetyöraportin kirjoittaminen on jatkuva prosessi, mutta viimeistely ja raportin saattaminen opinnäytetyöraportin muotoon ovat prosessin viimeisiä vaiheita. Käytä valmista opinnäytetyön rakennemallia alusta asti raporttia kirjoittaessasi.

Kielen pitää olla hyvää asiakieltä, muotoseikat kunnossa, rakenteen selkeä ja looginen, esittämistavan niin läpinäkyvä, että lukija voi seurata tekemiesi kehittämistoimenpiteiden ja niiden perustelujen etenemistä ja päättelysi oikeellisuutta.

Voit saada ohjausta äidinkielen opettajalta jo opinnäytetyöprosessin aikana ja toinen tarkastus on siinä vaiheessa kun työ on valmis.

13. Opinnäytetyöseminaari, kypsyyskoe ja julkaiseminen

Esittelet valmiin opinnäytetyösi tavoitteet ja rajauksen, kehittämistehtävän tai tutkimusongelman, tutkimus- ja tiedonkeruu- ja kehittämismenetelmäsi, organisaatiosi ja lyhyesti teoreettisen viitekehysten. Pääpaino esityksessäsi on empiirisissä tutkimustuloksissa ja kehittämistoimenpiteissä, niiden seurauksissa sekä loppupohdinnassa.

Kypsyyskoe kirjoitetaan ohjeiden mukaan itsenäisesti ja toimitetaan ohjajalle ennen seminaaria.

Opinnäytetyö on julkinen asiakirja. Työt julkaistaan pdf-muodossa Theseus-verkkokirjastossa tai Xamkin sisäisessä verkossa. Työssä voi olla tarvittaessa salainen liiteosa tai työ voidaan naamioida niin että toimeksiantajaa ei voi tunnistaa. *Työ ei voi olla kokonaan salainen.*